

Ik heb longnodules; wat betekent dat?

Longnodules, ook wel longknobbels genoemd, zijn kleine gebieden in de long die dichter (dikker) zijn dan het omringende, normale longweefsel.

Longknobbels worden vaak aangetroffen wanneer bij iemand een röntgenfoto of scan wordt gemaakt bij gezondheidsklachten zoals een hartaandoening of een breuk. Ze worden ook wel ontdekt tijdens een scan bij longkankerscreening of een gezondheidscontrole van de longen. Ze worden op de scan of röntgenfoto weergegeven als witte of troebele vlekken te midden van de omringende donkere of zwarte, normale delen van de long.

Meestal kunnen mensen probleemloos leven met longknobbels. De meeste knobbels zijn geen longkanker en zullen geen longkanker worden, maar als je weet dat je er een of meer hebt, is het belangrijk om te weten welk risico je loopt en wat ermee kan gebeuren.

Longknobbels komen vrij vaak voor bij volwassenen en geven zelden symptomen. Maar liefst 1 op de 4 mensen, zelfs 1 op de 2 rokers, kan ze hebben. Mensen lijken meer dan vroeger longknobbels te hebben omdat er meer scans worden uitgevoerd en op beelden van moderne scanners al knobbeltjes van slechts 1-2 mm breed te zien zijn.

Als longknobbels worden vastgesteld, moeten artsen beslissen wat ze eraan moeten doen. Ze kunnen je snel geruststellen dat het geen kanker is, of je vertellen dat ze het grondiger willen onderzoeken. Als artsen denken dat er een kans bestaat dat de knobbels kanker zijn: hoe eerder longkanker wordt gediagnosticeerd, hoe gemakkelijker het is om na behandeling tot betere resultaten te komen.

Ongeveer 95% van alle knobbels is echter geen kanker.

Vermoed wordt dat verschillende zaken longknobbels kunnen veroorzaken, zoals eerdere infecties (waaronder blootstelling aan tuberculose), roken en andere aandoeningen die een ontsteking in de longen kunnen veroorzaken. Sommige longknobbels worden veroorzaakt door kleine, goedaardige tumoren.

Waar letten artsen op?

Niet alle knobbels zijn hetzelfde. Ze kunnen variëren in grootte, vorm en dichtheid.

Artsen gebruiken deze kenmerken en hoe die op termijn evolueren om zo nauwkeurig mogelijk te achterhalen welke knobbels onschuldig zijn en welke een verhoogd risico lopen om longkanker te zijn of te worden. Ze zullen ook nagaan hoeveel knobbels er zijn en waar ze zich in je long bevinden.

• Grootte (diameter en volume)

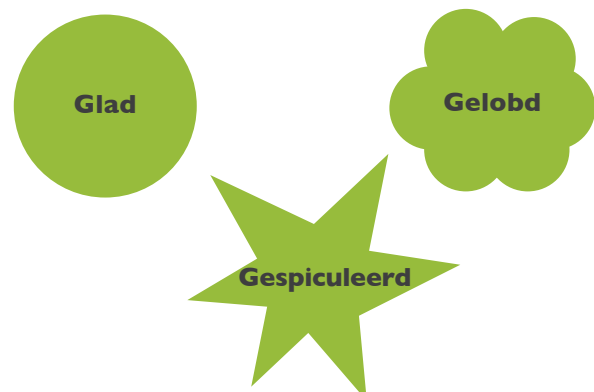
CT-scanspecialisten (radiologen) kunnen de diameter en driedimensionale grootte van de knobbels nauwkeurig meten. Als de gevonden knobbels klein zijn, zijn ze hoogstwaarschijnlijk onschuldig (goedaardig). Toch willen je artsen ze misschien gedurende een langere periode met vervolgscaans in het oog houden om te zien of ze groeien, vooral als wordt vermoed dat je een hoger risico op longkanker loopt. Maar niet alle knobbels groeien.

Grotere knobbels vergen waarschijnlijk bijkomende scans en tests, zoals een biopsie.

• Vorm (rand of afgrenzing)

De afgrenzing van de knobbel (waar het met normaal longweefsel in contact komt) staat bekend als de rand.

Longknobbels met gladde of afgeronde randen (gelobd) hebben meer kans om goedaardig te zijn. Knobbels met ongelijke of onregelmatige randen (gespiculeerd), die in het omliggende longweefsel uit lijken te zaaien, moeten waarschijnlijk verder worden onderzocht.

• **Dichtheid/textuur**

Uit een scan kan de dichtheid van een knobbel blijken. Sommige zien er op een scan helder wit uit omdat ze voornamelijk calcium bevatten en het gevolg kunnen zijn van een eerdere infectie. Deze verkalkte knobbels zijn hoogstwaarschijnlijk onschuldig.

Heel wat knobbels kunnen er grijs en wazig uit zien door de lagere dichtheid en de afwezigheid van vaste bestanddelen. Een dergelijke knobbel wordt een matglasknobbel genoemd. Sommige knobbels kunnen bestaan uit een vast gedeelte met een minder dicht, wazig gedeelte eromheen. Deze worden halfvaste (of gedeeltelijk vaste of bijna vaste) knobbels genoemd. Deze knobbels moeten mogelijk zorgvuldiger worden onderzocht.

Hoe beslissen artsen wat er moet gebeuren?

Artsen volgen een aantal richtlijnen waarbij knobbels op basis van CT-scans grofweg worden ingedeeld van een laag risico tot een gemiddeld en hoger risico op kanker.

Ze houden ook rekening met andere factoren zoals leeftijd en een eventuele voorgeschiedenis als roker bij het berekenen van het totale risico op een kwaadaardige longknobbel. Hun inschatting van jouw specifieke risico op het ontwikkelen van longkanker speelt ook een rol bij wat er gebeurt als er knobbels worden ontdekt.

Als jouw knobbels in de groep met een laag risico zitten, is er mogelijk geen follow-up nodig. Bij een iets hoger risico moet je mogelijk binnen een paar maanden een biopsie of een aanvullende scan laten uitvoeren om te controleren of er iets is veranderd. Soms houden artsen knobbels gedurende verscheidene jaren in de gaten met van tijd tot tijd een scan.

Als jouw knobbels als een hoger risico worden beschouwd, moet je mogelijk meteen bijkomend onderzoek ondergaan.

Omdat knobbels en hun oorzaken heel wat variatie kunnen vertonen, zijn de richtlijnen complex en hebben ze betrekking op veel verschillende situaties. Wat er bij de ene persoon gebeurt, kan verschillen van wat er bij een ander gebeurt, ook al lijken hun knobbels op elkaar.

Je artsen zullen je precies uitleggen welke stappen bij jou nodig zijn en wat je opties zijn voor de toekomst.

Je kunt je artsen vragen om dingen die je niet begrijpt beter uit te leggen. Dit kan helpen als je je zorgen maakt over wat er te gebeuren staat.

Misschien wil je een familielid of goede vriend meenemen naar je afspraken. Zij kunnen je helpen bij vragen en je helpen herinneren wat artsen hebben gezegd. Je kunt gerust aantekeningen maken tijdens je afspraken of zelfs de gesprekken opnemen, na toestemming.

Moeten mijn longknobbels behandeld worden?

Dat hangt af van hun oorzaak. Soms zullen artsen knobbels gewoon gedurende een periode in de gaten houden om te zien of ze op een of andere manier groeien of veranderen. Dit wordt observatie genoemd. Als alles stabiel blijft, heb je misschien geen behandeling nodig.

Soms zullen artsen aanbevelen om een knobbel operatief te verwijderen, omdat ze weten dat het kwaadaardig is of omdat ze vrezen dat het kwaadaardig zou kunnen zijn.

Kwaadaardige longknobbels kunnen soms ook worden behandeld met radiotherapie als een operatie geen geschikte optie is of als je geen operatie wilt.

De artsen zullen met jou de mogelijke opties bespreken en de meest geschikte behandeling voorstellen, met zo min mogelijk risico of schade voor jou.

